

GEOLOGICKÉ DĚJE

A) VNITŘNÍ

- 1) **Pohyby** litosférických desek
- 2) **Poruchy** zemské kůry (tektonika)
- 3) **Sopečná** činnost
- 4) **Zemětřesení**

B) VNĚJŠÍ

- 1) **Zvětrávání**
 - fyzikální
 - chemické
 - biologické
- 2) **Eroze**
 - ledovcová
 - vodní
 - větrná

VNĚJŠÍ GEOLOGICKÉ DĚJE

= rozrušují zemský povrch, destruktivní účinek (zarovňávají ho)

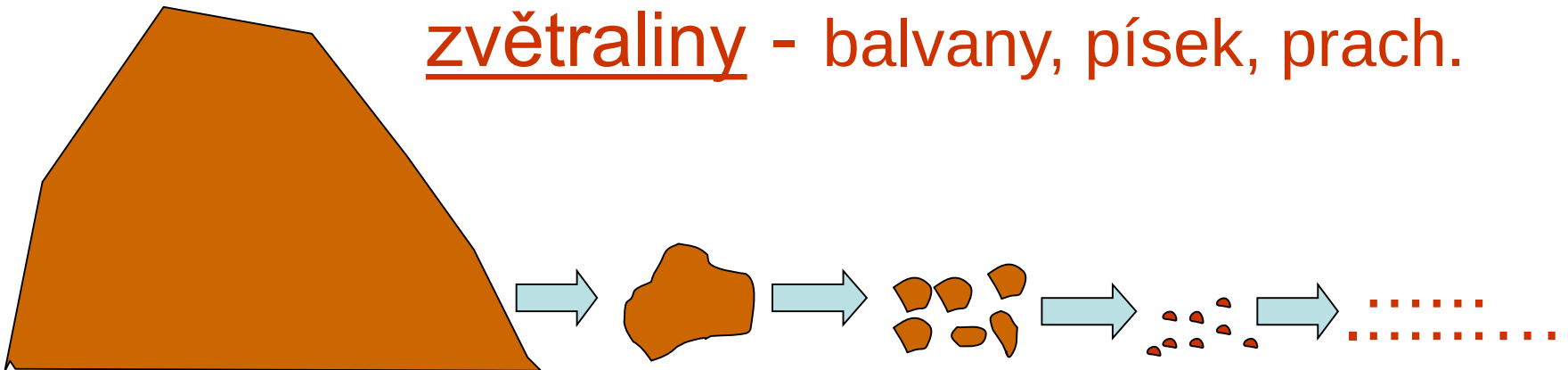
- jsou vyvolané:

- 1) energií ze Slunce
- 2) vodou
- 3) větrem
- 4) změnami klimatu
- 5) činností organismů

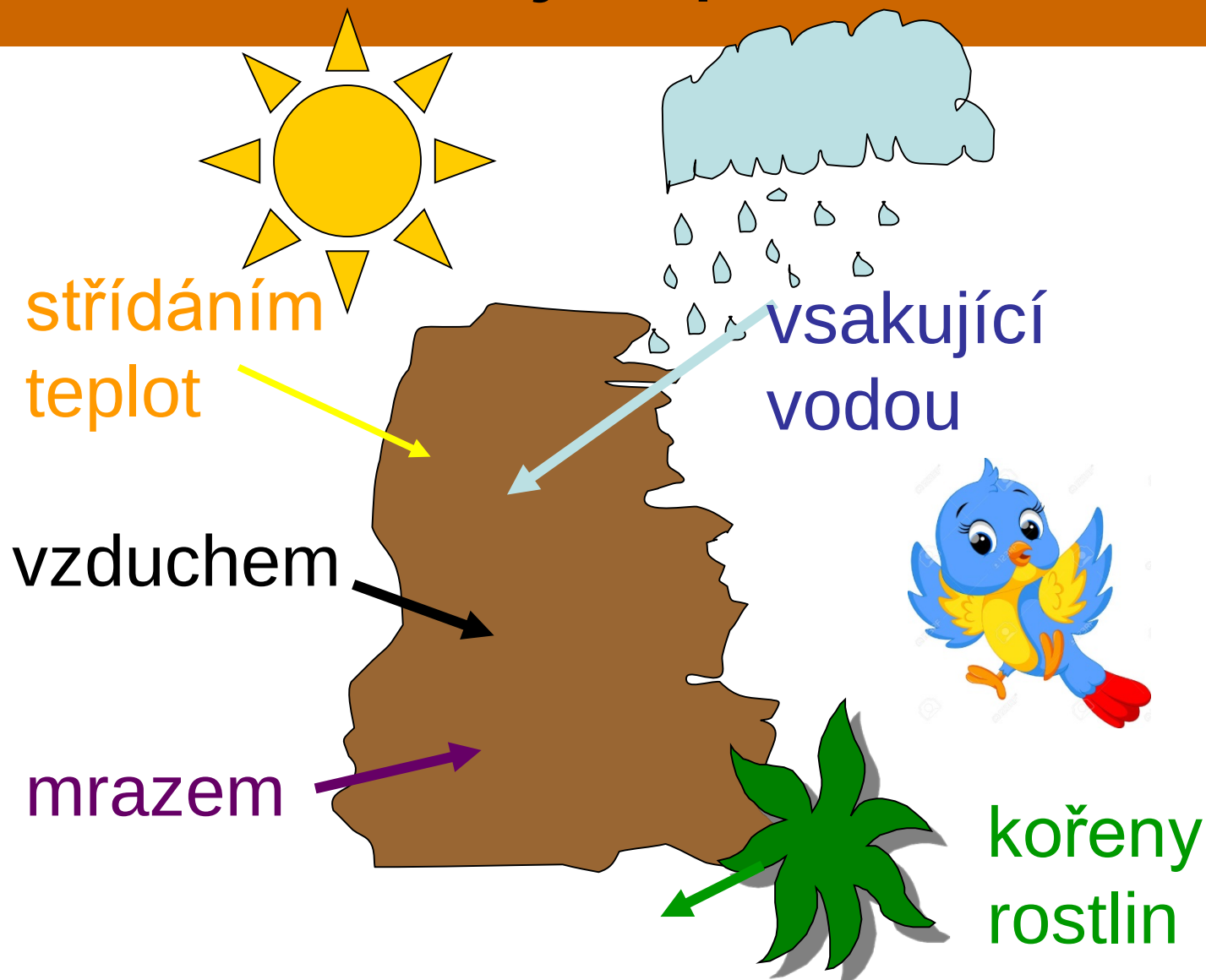
Zvětrávání

= rozpad hornin

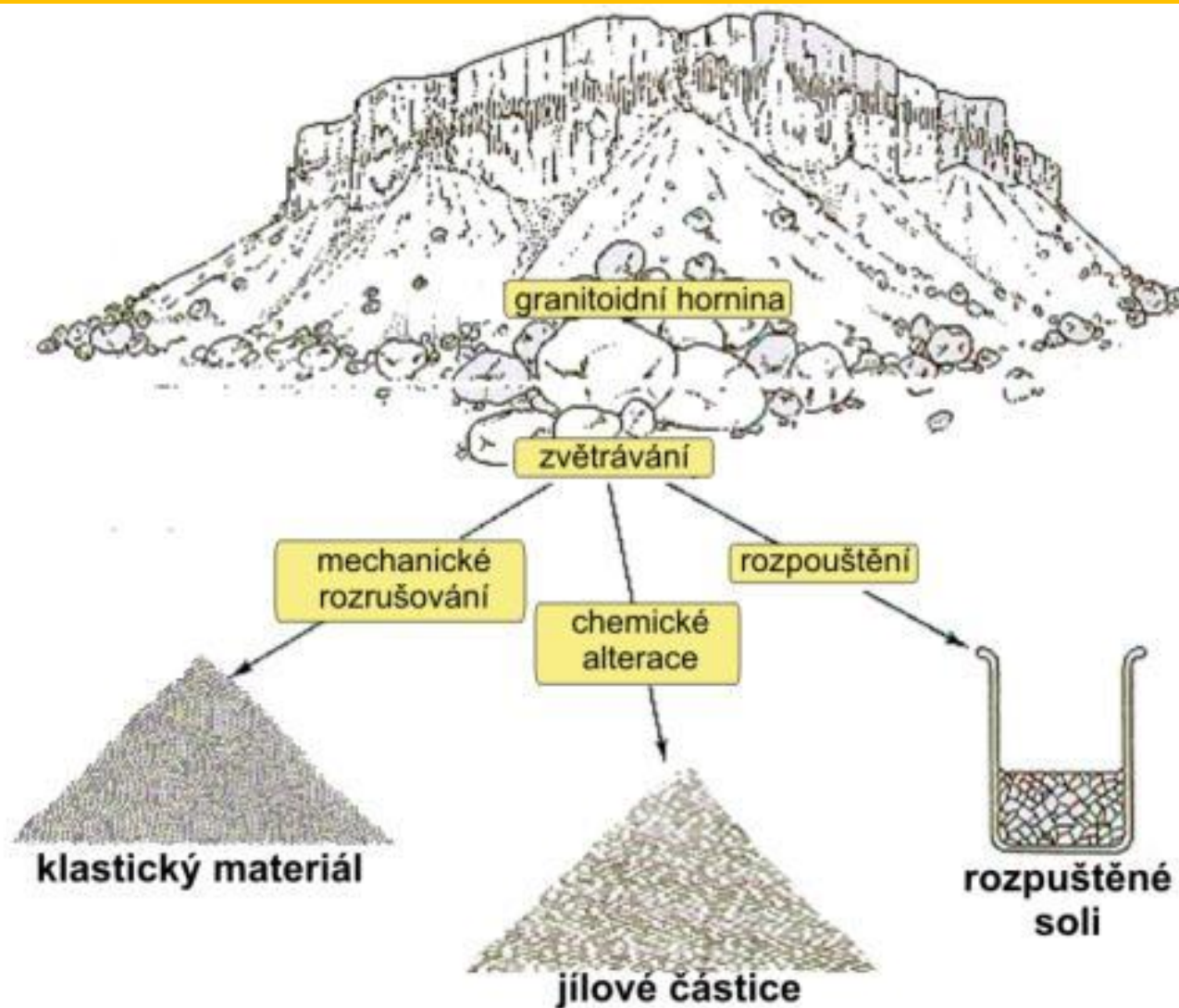
zvětraliny - balvany, písek, prach.



Zvětrávání je způsobeno:



Zvětrávání: A) fyzikální (mechanické) B) chemické C) biologické



A) Fyzikální (mechanické) zvětrávání

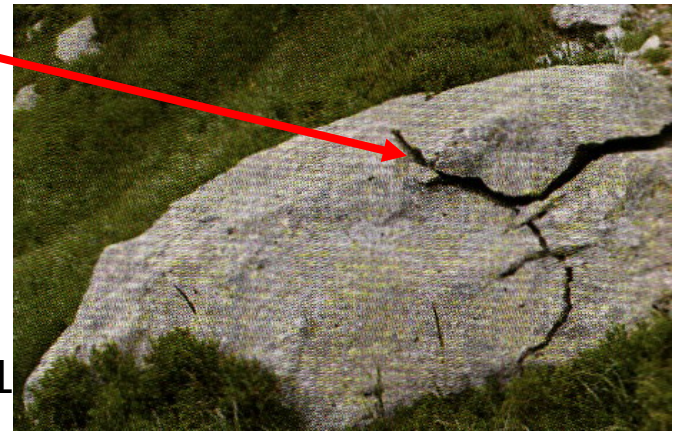
- **je mechanický rozpad** hornin působením tlaku, teploty, vody, ledu

- mechanismy: mrznutí vody

teplotní roztažnost —————→

vznikají pukliny —————→ rozpraskání, drolení

Obr.1



B) Chemické zvětrávání

- dochází ke změnám chemického složení minerálů → vznikají nové minerály
- mechanismy: **krystalizace nebo vysrážení z roztoků**
- působení: vody, kyslíku, oxidu uhličitého

Síra



Krasové jevy



Prachovské skály - skalní město - voštiny - proces chemického zvětrávání při vylučování solných roztoků





hematit

Obr.2



limonit – minerál vzniklý
z hematitu chemickým
zvětráváním

C) Biologické zvětrávání

1) rozrušování hornin způsobené činností organismů (mikroorganismů, kořenových systémů rostlin, živočichů)



Obr.3 působení rostlin na horniny

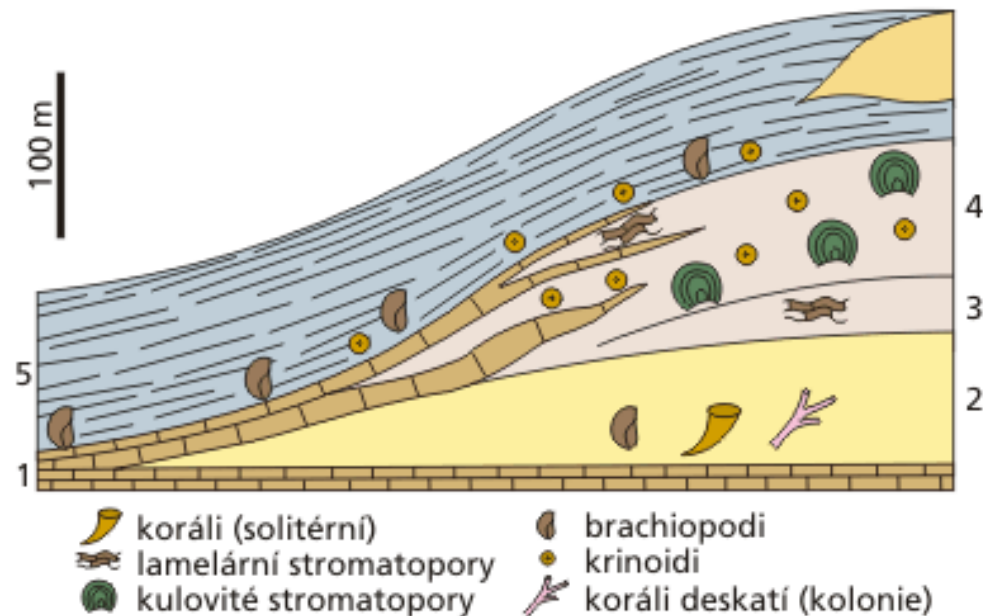
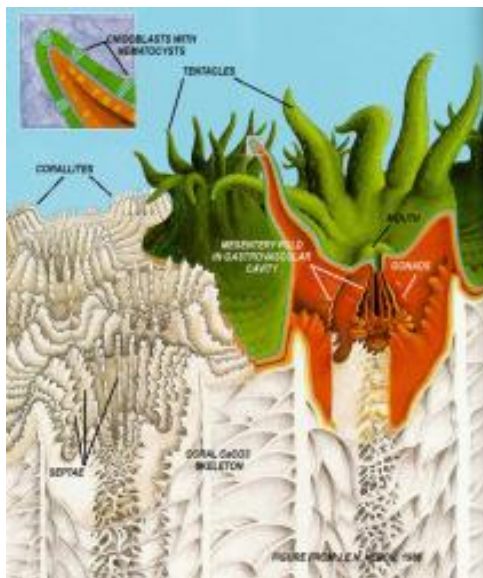


Obr.4
stavba hnízd břehule říční na břehu řeky

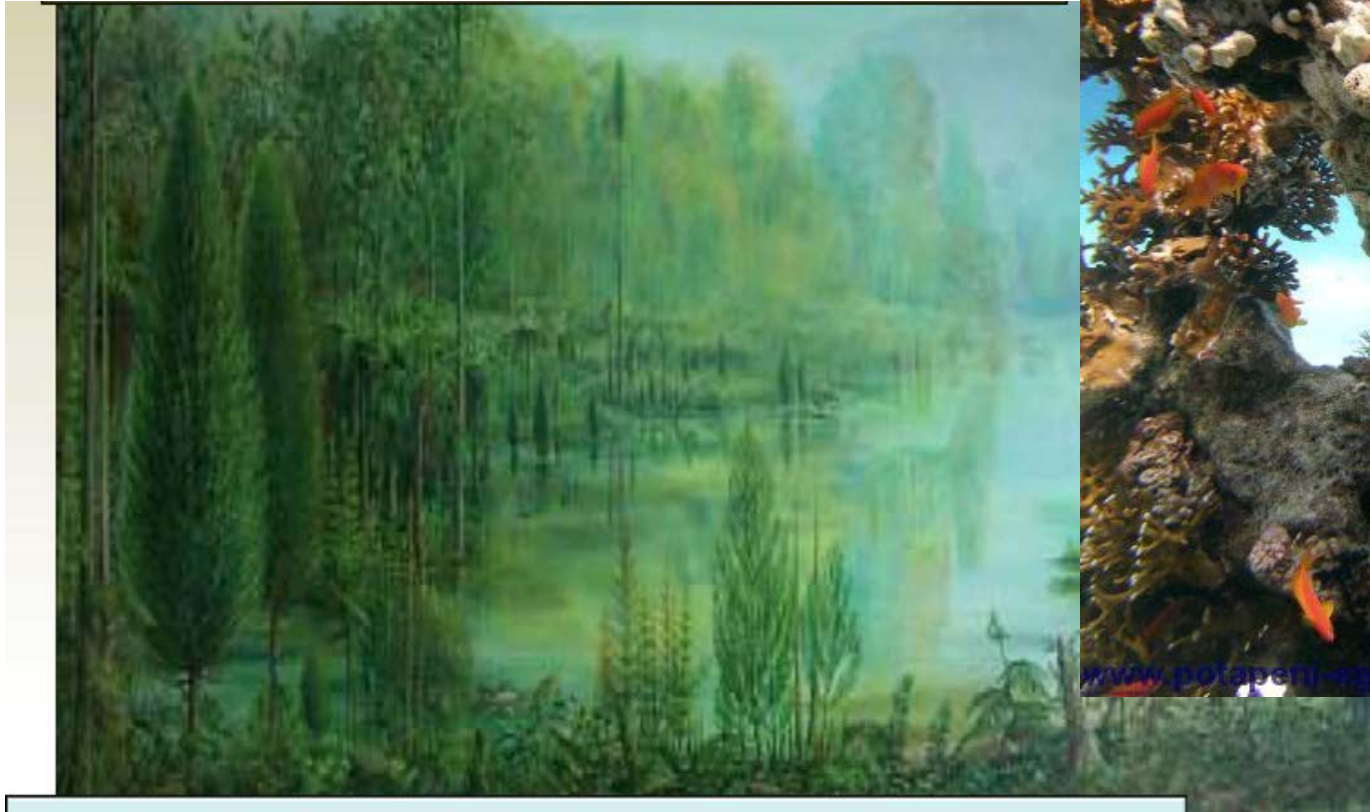
Biologické zvětrávání

2) hromadění odumřelých těl živočichů (jejich schránek)

- korálové útesy = schránky korálnatců
- vápence = vápenité schránky
- uhlí, ropa = odumřelé rostliny



Činnost organismů



tvořivá činnost: rozklad bakteriemi - vznik půd,
ropy, zemního plynu, uhlí, rašeliny vznik korálových útesů

Kontrolní otázky

- 1) Vyjmenuj vnitřní geologické děje
- 2) Vyjmenuj vnější geologické děje